

Uchwała Nr 239/2016
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie
z 28 października 2016 r.

w sprawie wszczęcia postępowania nadzorczego w celu stwierdzenia nieważności części uchwały Rady Miasta Świdnik.

Na podstawie art. 61 § 1 i § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r., poz. 23 z późn. zm.), w związku z art. 91 ust. 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r., poz. 446) i art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r., poz. 561) oraz na podstawie art. 86 i art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym – Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie

uchwała, co następuje:

wszczyna się postępowanie nadzorcze w celu stwierdzenia nieważności uchwały Nr XXVII/284/2016 Rady Miasta Świdnik z dnia 29 września 2016 r. w sprawie wprowadzenia zwolnień z podatku od nieruchomości na wydzielonym obszarze Gminy Miejskiej Świdnik w ramach pomocy de minimis, w części § 2 ust. 3 i § 4 pkt 2 uchwały, z powodu sprzeczności tych zapisów z art. 6 ust. 2 oraz art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2016 r., poz. 716) w związku z art. 306d § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r., poz. 613 z późn. zm.).

UZASADNIENIE

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie na swym posiedzeniu w dniu 28 października 2016 r., dokonało analizy i oceny uchwały, o której mowa w sentencji. Uchwała wpłynęła do Izby 10 października 2016 r.

W ocenie Kolegium uchwała Rady Miasta Świdnik zawiera zapisy powodujące istotne naruszenie prawa, uzasadniające dokonanie ingerencji nadzorczej.

Rada Miasta Świdnik nadzorowaną uchwałą wprowadziła zwolnienia w podatku od nieruchomości nowo wybudowanych budynków, budowli lub ich części przeznaczonych na prowadzenie działalności gospodarczej oraz gruntów z nimi związanych. Uchwała stanowi program pomocy de minimis. Kolegium RIO uznało, że postanowienia zawarte w § 2 ust. 3 i § 4 pkt 2 badanej uchwały w istotny sposób naruszają obowiązujące przepisy prawa.

Pierwszy z kwestionowanych przepisów uchwały wprowadza zasadę, wedle której zwolnienie wprowadzane tą uchwałą przysługuje od 1-szego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiły okoliczności uprawniające do skorzystania ze zwolnienia z podatku od nieruchomości. Takie rozwiązanie jest zgodne z przepisami ustawy o podatkach i opłatach lokalnych jedynie w odniesieniu do gruntów. W odniesieniu do nowo wybudowanych budowli, budynków lub ich części, które to są zwalniane w uchwale, pozostaje w sprzeczności z art. 6 ust. 2 ww. ustawy. Zgodnie z tym przepisem, jeżeli okolicznością, od której jest uzależniony obowiązek podatkowy, jest istnienie budowli albo budynku lub ich części, obowiązek podatkowy powstaje z dniem 1 stycznia roku następującego po roku, w którym budowa została zakończona albo w którym rozpoczęto użytkowanie budowli albo budynku lub ich części przed ich ostatecznym wykończeniem. Oznacza to, że nowo wybudowane budynki i budowle oraz ich części w ogóle nie wchodzą w dyspozycje ustawy podatkowej do końca roku podatkowego, w którym budowa została zakończona albo w którym rozpoczęto użytkowanie budowli albo budynku lub ich części przed ich ostatecznym wykończeniem. Właściciel takich nieruchomości nie jest obowiązany składać deklaracji ani informacji podatkowej nawet w przypadku wprowadzenia zwolnienia tych nieruchomości uchwałą rady gminy. Dopiero od początku nowego roku podatkowego podlegają one obowiązkowi podatkowemu, który może być skonkretyzowany w dwojaki sposób: albo poprzez powstanie zobowiązania podatkowego (obowiązek zapłaty podatku), albo poprzez zwolnienie od podatku wprowadzane ustawą lub, jak w tym przypadku, uchwałą rady gminy. Podatnik wówczas będzie zobowiązany do złożenia deklaracji lub informacji podatkowej na początku nowego roku (odpowiednio, osoba prawna do 31 stycznia, osoba fizyczna do 14 stycznia), w której wykaże zwalniane budynki, budowle lub ich części i zwolnienie rozpocznie się z dniem 1-szego stycznia danego roku podatkowego.

W § 4 pkt 2 uchwały Rada Miasta Świdnik nałożyła na podatnika chcącego skorzystać ze zwolnienia obowiązek złożenia kopii dokumentu poświadczającego prawo do nieruchomości, w odniesieniu do której przedsiębiorca ubiega się o zwolnienie oraz wydanego przez właściwy organ dokumentu poświadczającego brak wniesienia sprzeciwu co do możliwości użytkowania nowo wybudowanych budynków lub budowli lub ostatecznej decyzji o pozwoleniu na użytkowanie budynku lub budowli. Taka regulacja pozostaje w sprzeczności z art. 7 ust. 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych w związku z art. 306d § 1 ustawy Ordynacja podatkowa. Według art. 7 ust. 3 cytowanej ustawy materialnego prawa podatkowego, rada gminy, w drodze uchwały, może wprowadzić inne zwolnienia przedmiotowe niż określone w ust. 1 oraz w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 2 października 2003 r. o zmianie ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych i niektórych ustaw (Dz. U. nr 188, poz. 1840 z późn. zm.). Oznacza to możliwość wprowadzenia z urzędu zwolnień podatkowych, czego nie można utożsamiać z prawem organu stanowiącego do wprowadzania dodatkowych obowiązków podatników korzystających ze zwolnienia. Kolegium RIO w Lublinie nie widzi sprzeczności z prawem, jeżeli wprowadzane przez radę obowiązki wynikają również z innych przepisów ustawowych, tak jak ma to miejsce w stosunku do obowiązków dostarczania dokumentów wymienionych w punktach 1, 3-4

paragrafu 4. Jednakże dokumentów określonych w punkcie 2 kwestionowanego przepisu uchwały, rada nie ma prawa wymagać od podatników, ponieważ obowiązek ich składania przy ubieganiu się o zwolnienie podatkowe nie wynika z żadnego przepisu prawa powszechnie obowiązującego. Dodatkowo pozostaje to w sprzeczności z art. 306d § 1 ustawy Ordynacja podatkowa. Zgodnie z jego regulacją organ podatkowy nie może żądać zaświadczenia ani oświadczenia na potwierdzenie faktów lub stanu prawnego, jeżeli znane są one organowi z urzędu lub możliwe są do ustalenia przez organ na podstawie:

- 1) posiadanych przez niego ewidencji, rejestrów lub innych danych;
- 2) przedstawionych przez zainteresowanego do wglądu dokumentów urzędowych;
- 3) rejestrów publicznych posiadanych przez inne podmioty publiczne, do których organ ma dostęp w drodze elektronicznej na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne;
- 4) informacji otrzymanych od innego podmiotu publicznego na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

Organ podatkowy sprawdzający deklarację lub informację podatkową, w której zawarte są nieruchomości podlegające zwolnieniu, ma obowiązek we własnym zakresie (bez udziału podatnika) ustalić, na powyżej określonych zasadach Ordynacji podatkowej, spełnianie warunków, które rada nałożyła na zwalniane podmioty w § 4 pkt 2 uchwały.

Biorąc pod uwagę powyższą argumentację należało wszcząć postępowanie nadzorcze w celu stwierdzenia nieważności części uchwały Rady Miasta Świdnik, o której mowa w sentencji.

W toku postępowania nadzorczego Rada Miasta Świdnik w terminie do 7 listopada 2016 r. – może złożyć na piśmie stosowne wyjaśnienie bądź dodatkowe informacje, mające istotne znaczenie dla sprawy, a także – uznając przytoczone wyżej racje prawne – może dostosować kwestionowaną uchwałę do obowiązującego prawa.

8 listopada 2016 r., o godz. 9:40 w siedzibie RIO w Lublinie, odbędzie się posiedzenie Kolegium, na którym będzie rozpatrywana sprawa stwierdzenia nieważności części uchwały Rady Miasta Świdnik.

Przedstawiciel miasta ma prawo uczestniczyć w tym posiedzeniu i przedstawić stanowisko w tej sprawie.

Wykonanie uchwały powierza się Prezesowi Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie.

Otrzymują:

1. Rada Miasta Świdnik,
2. Burmistrz Świdnika.